

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ CİNSEL TACİZE KARŞI ETİK KURUL YÖNERGESİ

AMAÇ

Madde 1- Bu yönerge, Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul'un yapısını, görevlerini ve çalışma esaslarını düzenler. Kurulun amacı, karşılıklı saygıya dayanan özgür bir üniversite ortamı için toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık yaratmak, cinsiyetçi kültürü önleyici araç ve mekanizmaları geliştirmek, cinsel taciz şikâyeti söz konusu olduğunda şikayetçiye destek vermek ve bu şikâyetleri Etik İlkeler çerçevesinde değerlendirmektir.

YASAL DAYANAK

Madde 2- Bu Yönerge 2547 sayılı Kanununun 14. maddesine dayanarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Madde 3- Bu yönergede geçen;

- a) Üniversite: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'ni (MSGSÜ),
- b) Rektör: MSGSÜ Rektörü'nü,
- c) Senato: MSGSÜ Senatosu'nu,
- ç) Kurul: MSGSÜ Cinsel Tacize Karşı Etik Kurul'unu,
- d) İnceleme Komisyonu: Şikâyet üzerine Kurul'un değerlendirmeye aldığı her olayda inceleme sürecini yürüten Komisyonu,
- e) Üniversite Birimleri: MSGSÜ'ne bağlı enstitüleri, fakülteleri, yüksek okulu, konservatuarı, araştırma ve uygulama merkez ve birimlerini, idari ve sosyal birimleri, kültür ve spor merkezlerini,
- f) Üniversite Bileşenleri: MSGSÜ öğrencilerle Üniversite ve ona bağlı birimlerin tüm akademik, idari, destek personelini ve üniversite mekânları içinde sözleşmeliolarak çalışan tüm özel kişileri,
- g) Etik İlkeler: MSGSÜ Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler Belgesi'nde belirlenmiş olan ilkeleri ifade eder.

KAPSAM

Madde 4- Bu yönerge,

- a) Yer ve zaman sınırlaması olmaksızın, Üniversite bileşenlerinin eğitim-öğretim veya iş ilişkileri nedeniyle dahil oldukları bütün durumlara uygulanır,

b) Kurul'un bileşenlerini, oluşumunu, görevlerini ve çalışma biçimlerini belirler.

CİNSEL TACİZE KARŞI ETİK KURUL'UN ÜYELERİ, OLUŞUMU VE GÖREVLERİ

Madde 5- Kurul biri (1) Kurul Koordinatörü olmak üzere toplam altı (6) daimî ve bir (1) vakaya özgü geçici üyeden oluşur.

Madde 6- Daimî üyelerin 5 tanesi, FEF, MF, GSF, Devlet Konservatuarı, MYO olmak üzere farklı birimlerden seçilir. Bu üyeler Bölüm ya da Program başkanlarının/müdürlerinin gösterdiği adayların Akademik Birim Kurulları tarafından seçilerek Rektörlüğe önerilmesini takiben, Rektör tarafından atanır. 1 idari personel ise, idarî birim başkanlarının gösterdiği adaylar arasından genel sekreter tarafından seçilerek Rektörlüğe önerilmesini takiben, Rektör tarafından atanır.

Madde 7- Şikâyetçinin onayı doğrultusunda sendikalardan, üniversite bünyesinde oluşturulmuş araştırma görevlisi ve öğrenci temsilciliklerinden veya toplumsal cinsiyet alanında faaliyet gösteren öğrenci kulüplerinden bir temsilci, özgül vaka için geçici üye olarak Kurul'da görevlendirilir.

Madde 8- Kadın üye sayısı erkek üye sayısından az olamaz. Üyelerin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda bilgili ve duyarlı olmalarına dikkat edilir. Daimî Kurul üyelerinden en az ikisi toplumsal cinsiyet çalışmaları alanında yayınları bulunan veya toplumsal cinsiyet konusunda faaliyetleri bulunan kuruluşlarda aktif olarak çalışan akademik veya idari personel arasından atanır. Tacizle ilişkili bir konuda disiplin cezası almış kişiler Kurul üyeliğine seçilemez. Kurul'a üye olmak üzere gönüllü olan isimler de birimlerde yapılacak seçimlerde aday olarak değerlendirilmeye alınır.

Madde 9- Kurul üyeliğine atananlar, isim ve uzmanlıklarının ilgili üniversite birimlerine duyurulmasını kabul etmiş sayılırlar.

Madde 10- Kurul üyeleri, cinsel taciz, saldırı ve istismarla ilgili tüm işlemleri yürütebilmek üzere, toplumsal cinsiyet ve kadın araştırmaları merkezine sahip üniversitelerle işbirliği içinde gerçekleştirilecek bir toplumsal cinsiyet ve ayrımcılık eğitiminden geçecekler. İhtiyaç üzerine eğitim tekrarlanır.

Madde 11- Kurul üyelerinin görev süresi iki (2) yıldır. Görev süresi biten bir üye yeniden görevlendirilebilir. Kurulda sürekliliğin ve bilgi/deneyim aktarımının sağlanması için görev süresi biten üyelerden en az biri, bir dönem daha yeniden görevlendirilir.

Madde 12- Kurul üyeliği sırasında hakkında cinsel tacizle ilgili bir disiplin soruşturması açılan kişinin üyeliği düşer. Bir takvim yılı içinde, izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan üyenin üyeliği düşer. Üyeler bir ay önceden yazılı olarak bildirmek koşuluyla istifa edebilirler. Geçerli mazeret bulunması halinde süre koşulu aranmaz. Kurul üyeliğinin düşmesi Rektör onayının ilgiliye tebliği ile yürürlüğe girer.

Madde 13- Üyelik sıfatının, ölüm, emeklilik, ayrılma gibi herhangi bir nedenle sona ermesi veya üyeliğin düşmesi halinde, yerine bir ay içerisinde aynı usulle ve kalan süreyi tamamlamak üzere yeni bir üye seçilir.

Madde 14- Kurul Koordinatörü madde 6'da belirtilen Kurul üyeleri içinden Kurul Üyeleri tarafından seçilir ve Rektör tarafından atanır.

Kurul Koordinatörünün Görevleri

Madde 15- Kurul Koordinatörünün görevleri şunlardır:

- a) Kurul'un görevlerini yerine getirmesi ve düzenli işleyişi için gerekli koordinasyon ve liderliği sağlar,
- b) Kurul'un gündemini hazırlayarak Kurul üyelerini toplantıya çağırır,
- c) Gerekli gördüğü uzmanların görevlendirilmesi için rektörlüğe başvurur,
- ç) Kurul'un resmi belge, kayıt, defter ve raporların tutulmasını sağlar,
- d) Hakkında inceleme yapılan, karar alınan ve görüş verilen konular ve sorunlarda gizlilik içinde çalışılmasını ve ilgili tüm bilgi ve belgelerin saklı tutulmasını gözetir,
- e) Her eğitim-öğretim yılı başında, Üniversitede faaliyet gösteren sendikalardan, Üniversite bünyesinde oluşturulmuş araştırma görevlisi ve öğrenci temsilciliklerinden veya toplumsal cinsiyet alanında faaliyet gösteren öğrenci kulüplerinden, İnceleme Komisyonu'nda görevlendirilmek üzere birer temsilci adayının adının bildirilmesini talep eder.

Kurul'un Görevleri

Madde 16-Kurulun görevleri şunlardır:

- a) Üniversitede toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda duyarlılık ve cinsiyetçi kültüre karşı farkındalık yaratmak için eğitim, tanıtım ve benzeri çalışmaların düzenlenmesini ve bu yönde yayın yapılmasını sağlar ve destekler.
- b) Şikâyet veya bildirim durumunda tüm iddiaları gündeme alır.
- c) Şikayetçinin mağduriyetini gidermek üzere psikolojik, tıbbi ve hukuki destek mekanizmalarını işletir ve acil durumlarda tedbir almak için yetkili organlarla işbirliğine geçer.
- ç) Değerlendirmeye aldığı her şikayet vakasında, kendi içinden, üç (3) kişiden oluşan inceleme komisyonunu seçer.
- d) İncelenen cinsel taciz ve cinsel saldırı iddialarıyla ilgili olarak disiplin soruşturması açılmasını gerektiren durumları Rektör'e bildirir. Kurul, bir suçun işlenip işlenmediğini saptamakla yetkili değildir.
- e) Kurul'un görevlendirdiği bir daimî üye, Üniversitede cinsel taciz şikayeti ile ilgili olarak oluşturulan her Disiplin soruşturması komisyonuna asil üye olarak katılır.

İNCELEME KOMİSYONU'NUN ÜYELERİ, OLUŞUMU VE GÖREVLERİ

Madde 17-Etik Kurul tarafından kendi içinden seçilen üç (3) üyeden oluşur.

Madde 18- Bu üyelere bir (1) tanesi, şikâyetçinin onayı doğrultusunda sendikalardan, üniversite bünyesinde oluşturulmuş araştırma görevlisi ve öğrenci temsilciliklerinden veya toplumsal cinsiyet alanında faaliyet gösteren öğrenci kulüplerinden görevlendirilen geçici üyelere seçilir.

Madde 19-Bu komisyona girecek üyelerin, şikâyetçi ve şikâyet edilen kişiyle eğitim ve iş ilişkisi olmaması gerekir.

İnceleme Komisyonu'nun Görevleri

Madde 20- İnceleme Komisyonu'nun görevleri şunlardır:

- a) Cinsel taciz, cinsel saldırı, cinsel istismar ve misilleme ve tehdit iddialarını inceler, değerlendirir ve "araflararası" görüşme süreçlerini yürütür.
- b) Bu süreçler sonunda bir inceleme raporu hazırlar ve komisyona sunar.

Uzmanlar

Madde 21-

Kurul, incelediği olayla ilgili olarak gerek gördüğünde, üniversiteye bağlı hukuk müşavirliği ve psikolojik danışmanlık birimlerinden danışmanlık ve destek alır. Kurul'un değerlendirmede akademik, hukukî ve psikolojik açıdan danışmana ihtiyaç duyması durumunda, Kurul Koordinatörünün önerisi üzerine, 2547 sayılı kanunun 13. maddesine göre Rektör tarafından uzmanlar görevlendirilir.

SÜREÇLERE HAKİM OLAN İLKELER, KURULUN VE İNCELEME KOMİSYONUNUN ÇALIŞMA SÜREÇ VE USÛLLERİ

Süreçlere Hakim Olan İlkeler

Madde 22-

- a) Kurul'un işleteceği tüm süreçlerde "Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler Belgesi"nde ifade edilen esaslar ve etik ilkeler gözetilir.
- b) Tüm süreçlerde ilgili taraflarla yapılan görüşme ve yazışmalar kesinlikle gizli tutulur. Kurul üyeleri gizlilik ilkesini korumayı göreve başlamadan önce taahhüt ederler.
- c) Yasal zorunluluklar dışında, üçüncü kişilerin olayı bildirdiği durumlar da dahil olmak üzere, şikâyetçinin talebi olmadan destek süreci dışında hiçbir işlem başlatılmaz, durdurulamaz, işlemlere ara verilemez.

Kurul'un ve İnceleme Komisyonu'nun Çalışma Süreç ve Usûlleri

Önleyici Süreç

Madde 23-

Kurul, cinsel tacizin engellenmesi için, kişilerin haklarını öğrenmesi ve cinsiyet eşitsizliği konusunda duyarlılık ve farkındalık oluşması amacıyla eğitim ve tanıtım programları hazırlayarak tüm üniversite birimlerine sunar. Cinsiyet eşitsizliği ve ayrımcılığa karşı derslerin açılmasını ve yayınların yapılmasını teşvik eder.

Bildirim ve Şikâyet

Madde 24-

a) Cinsel saldırı, taciz veya istismara maruz kaldığını veya tanık olduğunu düşünen bireyler ya da on sekiz yaşın altındaki kişiler için vasileri, eylemin cinsel taciz olarak nitelendirilebileceğinden emin olmasalar dahi şikâyette bulunabilirler.

b) Bu şikâyet, idari amirlere, akademik birimlere, Kurul'a şahsen yapılabileceği gibi Kurul'un internet sayfasından çevrimiçi olarak da yapılabilir. Bireyler, şikâyette bulunurken herhangi bir sıra gözetmeksizin yukarıda sayılan mercilere başvurabilirler. İlgili merciler kendilerine gelen başvuru sahiplerine Kurul hakkında bilgi vermek ve onları Kurul'a yönlendirmek zorundadır.

c) Şikâyet için cinsel taciz, cinsel saldırı ve cinsel istismar eylem(ler)inin gerçekleştiği tarihten itibaren geçen süre ile ilgili bir koşul aranmaz. Üniversite ile daha önceden ilişkili olan kişiler de şikâyette bulunabilir.

ç) Şikâyet sahibi ve şikâyet edilen kişi ya da kişiler, şikâyetin Etik Kurul'un gündemine alındığı konusunda en geç beş işgünü içinde e-posta hesaplarına gönderilecek ileti ve telefon ile bilgilendirilir.

Destek Süreci

Madde 25-

Kurul tarafından şikâyet sahibine, sürecin her aşamasında ve talebi doğrultusunda psikolojik, tıbbi ve hukuki destek sağlanması esastır. Cinsel taciz, cinsel saldırı ya da cinsel istismar içerikli davranışlara maruz kaldığını veya tanık olduğunu belirten kişilere Üniversite'nin tüm bileşenleri de yargılamaksızın destek verir.

a) Kurul, acil durumlarda tedbir almak üzere gerekli mekanizmaların geliştirilmesinden sorumludur.

b) Kurul, olası tehdit ya da misilleme faaliyetlerine karşı önlem alır.

c) Kurul, destek sürecinde şikâyette veya bildirimde bulunan kişiye başvurabileceği hukuki ve fiili çözüm seçeneklerini, bu seçeneklerde izlenen süreçleri, bu seçeneklerin her birinin yaratabileceği riskleri ve alınması gereken önlemleri anlatmakla sorumludur.

İnceleme ve Değerlendirme Süreci

Madde 26-

- a) Kurul içinden seçilen İnceleme Komisyonu, olayı anlamak ve tacizi sınıflamak üzere yaptığı değerlendirilmede gizlilik ilkesinin gözetilmesi şartıyla, tarafları dinleme gibi yollara başvurabilir.
- b) Kişinin yaşadığı psikolojik travma dikkate alınarak, değerlendirme sürecinde olayı tekrar tekrar anlattırmak yerine, gerektiğinde önceki ifade tutanakları, var ise ses ve görüntü kayıtları vb. kullanılabilir. İnceleme esnasında, mağduriyeti artıracak sorgulayıcı ve suçlayıcı söz, davranış, tavır ve imalardan kaçınılır.
- c) İnceleme Komisyonu, yaptığı her işlemle ilgili kayıt tutmak zorundadır. Ancak gizlilik ilkesi uyarınca şikâyetçinin Kurul'da kalmasını istemediği yazılı ve görüntülü belgeler kendisine iade edilir.

Taraflararası Görüşme Süreci

Madde 27-

- a) İnceleme Komisyonu, şikâyetçinin talebi ve onayı ile taraflar arasında görüşme sürecini yürütür. Görüşme sadece cinsel taciz durumunda işletilebilecek bir süreç olup, cinsel saldırı ya da istismar durumlarında uygulanmaz. Taraflararası görüşme her cinsel taciz vakasında işletilecek bir süreç olmayıp, durumun özelliğine göre şikâyetçiye tavsiye edilebilir.
- b) Taraflararası görüşme sürecinin amacı, iki taraf arasında, yaşanan olay konusunda bir anlayış birliğine varmanın imkânını aramaktır. Duruma bağlı olarak, görüşme süreci atlanabilir ve İnceleme Komisyonu, şikâyetçi tarafa, doğrudan disiplin önlemlerine başvurmasını tavsiye edebilir. Şikâyetçi tarafın kendisi de doğrudan disiplin önlemleri için başvuruda bulunabilir. Suçlanan taraf görüşmeye katılmayı reddederse, vakanın disiplin soruşturması ile sonuçlanabileceği konusunda uyarılır.
- c) Şikâyetçi, görüşme sürecinin başlatılmasına onay verirse, taraflar toplantıya davet edilirler. Birinci toplantıda taraflarla ayrı ayrı görüşülür; daha sonraki aşamada, şikâyetçinin onayı ile taraflar bir araya gelirler. Görüşme esnasında İnceleme Komisyonu'ndan en az bir kişi hazır bulunmalıdır.
- ç) İnceleme Komisyonu, inceleme-değerlendirme ve taraflar arası görüşme süreci tamamlandığında bir rapor hazırlayarak Kurul'un onayına sunar. Bu raporda, taraflar arası görüşme yapıp yapılmadığı, yapıldı ise bu görüşmenin sonucu, cinsel taciz ya da saldırının niteliğine ilişkin tespitler, disiplin soruşturması açılıp açılmaması yönündeki görüş ve gerekli görülen diğer hususlar açıklanır.

Disiplin Soruşturması Bildirimi İçin Karar Süreci

Madde 28-

- a) İnceleme Komisyonu'nun hazırladığı raporu değerlendiren Kurul, konunun disiplin suçu

oluşturduğu kanaatine varırsa, Kurul karar yazısını ve ekindeki dosyayı, gereği için, gizli damgasıyla Rektörlüğe iletir. Kurul disiplin soruşturması önermiyorsa, sadece karar yazısı, yine gizli damgası ile rektörlüğe sunulur.

b) Rektörlüğe sunulan dışında ayrıca üç nüsha daha karar yazısı hazırlanır. Bunlardan biri şikâyetçiye, biri şikâyet edilene verilir; biri Kurul arşivine kaldırılır.

c) Soruşturma ile ilgili Kurul karar yazısında, disiplin soruşturmasına gerek görülmüş ise, soruşturma komisyonuna katılacak bir Kurul üyesinin adı belirtilir.

ç) Kurul disiplin soruşturmasına gerek görmese dahi taraflardan herhangi biri, kendi birim amirine başvurarak disiplin soruşturması açılmasını talep edebilir.

d) Şikâyetin kasıtlı olduğu ve şikâyetçinin yasal ehliyete sahip olduğu hiç bir şüpheye yer bırakmayacak şekilde anlaşılırsa, Kurul, şikâyetçi hakkında disiplin soruşturması açılması için girişimde bulunabilir.

e) Disiplin Soruşturmasını Rektör başlatır. Atanacak soruşturmacılar, Kurul ile görüş alışverişi yaparak Kurul'un hazırladığı raporu ve Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler Belgesi'nde yer alan esasları dikkate alır. Kurul'un görevlendirdiği bir üye, Cinsel Tacize Karşı Temel İlkeler Belgesi ve Etik Kurul Yönergesinde ifade edilen esasların, etik ilkelerin ve usullerin gözetilmesini sağlamak üzere, disiplin komisyonunda görev alır.

YÜRÜRLÜK

Madde 29- Bu Yönerge, Üniversite Senatosunca kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 30- Bu Yönerge, Rektör tarafından yürütülür.

Geçici Madde 1:

Kurul, Senato onayına sunulmak üzere, "Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 12'nci Maddesini Uygulama Yönergesi" nide hazırlar.

Geçici Madde 2:

Kurul, üniversite bileşenlerini cinsel taciz konularında bilgilendirmek ve bir taciz vakasında onlara yol gösterecek pratik bilgileri aktarmak üzere, "Cinsel Tacize Karşı Kılavuz" kitapçığı hazırlar.